

**VEDLEGG XX TIL AVTALE OM ENDRING AV KONVENSJON OM
OPPRETTELSE AV DET EUROPEISKE FRIHANDELSFORBUND**

**Konsolidert versjon av Konvensjon om opprettelse av
Det europeiske frihandelsforbund**

KONVENSJON
OM OPPRETTELSE AV
DET EUROPEISKE
FRIHANDELSFORBUND

Konvensjon om opprettelse av Det europeiske frihandelsforbund

Republikken Island, Fyrstedømmet Liechtenstein, Kongeriket Norge og Det sveitsiske edsforbund (heretter kalt "medlemsstatene"),

som viser til inngåelsen av Konvensjon om opprettelse av Det europeiske frihandelsforbund 4. januar 1960 (heretter kalt "konvensjonen") mellom Republikken Østerrike, Kongeriket Danmark, Kongeriket Norge, Republikken Portugal, Kongeriket Sverige, Det sveitsiske edsforbund og Det forente kongeriket Storbritannia og Nord-Irland,

som viser til assosiering med Republikken Finland og republikkens påfølgende tiltredelse 1. januar 1986, og til Republikken Islands tiltredelse 1. mars 1970 og Fyrstedømmet Liechtensteins tiltredelse 1. september 1991,

som viser til de etterfølgende oppsigelser av konvensjonen foretatt av Kongeriket Danmark og Det forente kongeriket 1. januar 1973; Republikken Portugal 1. januar 1986; Republikken Østerrike, Republikken Finland og Kongeriket Sverige 1. januar 1995,

som viser til frihandelsavtalene mellom medlemsstatene på den ene side og tredjeparter på den annen side,

som bekrefter på nytt den betydelige vekt de tillegger de særlige forbindelser mellom EFTA-statene og Den europeiske union, samt bestrebelsene på å legge forholdene til rette for kontinuitet i sine respektive gode forbindelser med Den europeiske union, som har sitt grunnlag i nærhet, tradisjonelle felles verdier og europeisk identitet,

som er bestemt på å utdype samarbeidet innen Det europeiske frihandelsforbund, ved å lette det frie varebytte ytterligere, å ta sikte på en gradvis oppnåelse av fri bevegelse for personer og en gradvis liberalisering av tjenestehandel og investeringer, å åpne EFTA-statenes markeder for offentlige anskaffelser ytterligere og å sørge for den nødvendige beskyttelse av immaterielle rettigheter, på rettferdige konkurransevilkår,

som bygger på sine rettigheter og forpliktelser etter Avtale om opprettelse av Verdens handelsorganisasjon og andre multilaterale og bilaterale samarbeidsavtaler,

som erkjenner behovet for en handels- og miljøpolitikk som gir gjensidig støtte, for å virkeliggjøre målet om bærekraftig utvikling,

som bekrefter sin forpliktelse til å overholde anerkjente og grunnleggende arbeidstakerrettigheter, som merker seg sine bestrebelsene på å fremme slike rettigheter i de rette multilaterale fora og som uttrykker sin tro på at økonomisk vekst og utvikling, hjulpet fram av økt handel og ytterligere handelsliberalisering, bidrar til å fremme disse rettighetene,

er blitt enige om følgende:

KAPITTEL I : FORMÅL

ARTIKKEL 1

Forbundet

Med dette opprettes en internasjonal organisasjon med navnet Det europeiske frihandelsforbund, heretter kalt "Forbundet".

ARTIKKEL 2

Formål

Forbundets formål skal være:

- a) å fremme en vedvarende og balansert styrking av handelen og de økonomiske forbindelser mellom medlemsstatene, med rettferdige konkurransevilkår og overholdelse av de samme regler på Forbundets område,
- b) fri handel med varer,
- c) en gradvis liberalisering av fri bevegelighet for personer,
- d) en gradvis liberalisering av tjenestehandel og investeringer,
- e) å sikre rettferdige konkurransevilkår i handelen mellom medlemsstatene,
- f) å åpne medlemsstatenes markeder for offentlige anskaffelser,
- g) å sikre et tilfredsstillende vern av immaterielle rettigheter, i samsvar med de høyeste internasjonale standarder.

KAPITTEL II : FRITT VAREBYTTE

ARTIKKEL 3

Toll på import og eksport, og avgifter med tilsvarende virkning

Toll på import og eksport, og avgifter med tilsvarende virkning, skal være forbudt mellom medlemsstatene. Dette skal også gjelde for fiskaltoll.

ARTIKKEL 4

Interne avgifter

1. Ingen medlemsstat skal verken direkte eller indirekte legge høyere interne avgifter av noen art på varer fra andre medlemsstater, enn de som direkte eller indirekte legges på tilsvarende innenlandske varer.
2. Videre skal ingen medlemsstat legge interne avgifter på varer fra andre medlemsstater når de av en slik art at de indirekte beskytter produksjonen av andre varer.
3. For varer utført til en annen medlemsstats territorium skal refusjon av interne avgifter ikke overstige de interne avgifter som direkte eller indirekte har vært lagt på disse varer.

ARTIKKEL 5

Opprinnelsesregler

Opprinnelsesregler og metoder for tolladministrativt samarbeid er angitt i vedlegg A.

ARTIKKEL 6

Gjensidig bistand i tollsaker

1. Medlemsstatene skal bistå hverandre i tollsaker generelt i samsvar med bestemmelsene i vedlegg B, for å sikre at tollovgivningen blir riktig anvendt.
2. Vedlegg B skal gjelde for alle varer enten de omfattes av bestemmelsene i denne konvensjon eller ikke.

ARTIKKEL 7

Kvantitative import- og eksportrestriksjoner og tiltak med tilsvarende virkning

Kvantitative import- og eksportrestriksjoner og alle tiltak med tilsvarende virkning skal være forbudt mellom medlemsstatene.

ARTIKKEL 8

Landbruksvarer

1. I lys av de særlige forhold som gjør seg gjeldende for landbruket, skal basislandbruksvarer og varer bearbeidet på grunnlag av landbruksråvarer oppført i vedlegg C, være undergitt følgende regler:
 - a) Bestemmelsene i denne konvensjon skal gjelde med hensyn til varene oppført i vedlegg C del I, samtidig som det tas hensyn til ordningene fastsatt i artikkel 9.
 - b) Artikkel 2, 3, 4 og 7 skal ikke gjelde med hensyn til varer oppført i vedlegg C del II eller III, samtidig som det tas hensyn til ordningene fastsatt i artikkel 9.
 - c) Med hensyn til varene oppført i vedlegg C del III, sier medlemsstatene seg villige til å fremme en harmonisk utvikling av handelen så langt deres landbrukspolitikk tillater det. For å oppnå dette skal Island gi tollkonesjoner for landbruksvarer med opprinnelse i Norge og Sveits¹ som angitt i tabell 1 i vedlegg D, Norge skal gi tollkonesjoner for landbruksvarer med opprinnelse i Island og Sveits² som angitt i tabell 2 i vedlegg D og Sveits³ skal gi tollkonesjoner for landbruksvarer med opprinnelse i Island og Norge som angitt i tabell 3 i vedlegg D. Artikkel 15 i vedlegg A skal ikke gjelde for varer oppført i vedlegg C del III.
2. Kapittel IV om statsstøtte, kapittel VI om konkurranse og kapittel XII om offentlige anskaffelser skal ikke gjelde for landbruksvarer.

ARTIKKEL 9

Del I og II – varer i vedlegg C (bearbeidede landbruksvarer)

1. For å ta hensyn til forskjellene i prisen på landbruksråvarer som er brukt i varene angitt i vedlegg C del I, nevnt i artikkel 8 bokstav a), skal konvensjonen med hensyn til slike varer ikke være til hinder for:
 - a) å ilegge en fast toll ved import,
 - b) å anvende interne prisutjevningstiltak,

¹ Gjelder også for Fyrstedømmet Liechtenstein så lenge dets Traktat om tollunion av 29. mars med Sveits er i kraft.

² Gjelder også for Fyrstedømmet Liechtenstein så lenge dets Traktat om tollunion av 29. mars med Sveits er i kraft.

³ Gjelder også for Fyrstedømmet Liechtenstein så lenge dets Traktat om tollunion av 29. mars med Sveits er i kraft.

- c) å anvende tiltak truffet ved eksport.
2. Fast toll som ilegges ved import av varer oppført i vedlegg C del I, skal være basert på, men ikke overstige forskjellen mellom innenlandsprisen og prisen på verdensmarkedet for landbruksråvarer som er brukt i de berørte varer.
3. Samtidig som det tas hensyn til bestemmelsene i nr. 2, skal ingen medlemsstat gi import av varer oppført i vedlegg C del I eller II fra en annen medlemsstats territorium en behandling som er mindre gunstig enn den behandling den gir import fra Det europeiske fellesskaps territorium eller fra enhver annen frihandelspartners territorium.
4. Medlemsstatene skal underrette hverandre om alle endringer i behandlingen de gir Det europeiske fellesskap eller enhver annen frihandelspartner med hensyn til varer oppført i vedlegg C del I eller II.

ARTIKKEL 10

Fisk og andre produkter fra havet

Bestemmelsene i denne konvensjon skal gjelde for fisk og andre produkter fra havet.

ARTIKKEL 11

Frø og organisk landbruk

1. Særlige regler for frø er angitt i vedlegg E.
2. Særlige regler for organisk landbruk er angitt i vedlegg F.

ARTIKKEL 12

Sanitære og plantesanitære tiltak

Medlemsstatenes rettigheter og forpliktelser med hensyn til sanitære og plantesanitære tiltak skal reguleres av vedlegg G.

ARTIKKEL 13

Unntak

Bestemmelsene i artikkel 7 skal ikke være til hinder for forbud eller restriksjoner på import, eksport eller transitt som er begrunnet ut fra hensynet til offentlig moral, orden og sikkerhet, vernet om menneskers og dyrs liv og helse, plantelivet, miljøet, nasjonale skatter av kunstnerisk, historisk eller arkeologisk verdi eller den industrielle eller kommersielle eiendomsrett. Slike forbud eller restriksjoner skal likevel ikke kunne brukes til vilkårlig forskjellsbehandling eller være en skjult hindring for handelen mellom medlemsstatene.

KAPITTEL III : TEKNISKE HANDELSHINDRINGER

ARTIKKEL 14

Underretning om utkast til tekniske forskrifter

1. Medlemsstatene skal underrette Rådet om alle utkast til tekniske forskrifter eller endringer av dem så raskt som praktisk mulig.
2. Bestemmelsene om framgangsmåte ved underretning er angitt i vedlegg H.

ARTIKKEL 15

Gjensidig godkjenning av samsvarsvurderinger

Uten at det berører artikkel 7, skal Sveits på den ene side og Island, Liechtenstein og Norge på den annen side, gi gjensidig godkjenning av rapporter, sertifikater, tillatelser, samsvarsmerkinger og samsvarserklæringer i samsvar med vedlegg I.

KAPITTEL IV : STATSSTØTTE

ARTIKKEL 16

Statsstøtte

1. Medlemsstatenes rettigheter og forpliktelser med hensyn til statsstøtte skal bygge på artikkel XVI i GATT 1994 og WTO-avtalen om subsidier og utjevningsavgifter, som er tatt inn i, og utgjør en del av konvensjonen, med mindre annet er bestemt i vedlegg Q.
2. Medlemsstatene skal ikke anvende utjevningsavgifter som fastsatt i del V i WTO-avtalen om subsidier og utjevningsavgifter overfor en annen medlemsstat i samsvar med artikkel 36.

3. Medlemsstatene skal gjennomgå dette kapittels virkeområde med henblikk på å utvide ordningene for statsstøtte til tjenesteområdet, samtidig som det tas hensyn til den internasjonale utviklingen innenfor sektoren. Gjennomgang skal finne sted årlig.

KAPITTEL V : OFFENTLIGE FORETAK OG MONOPOLER

ARTIKKEL 17

Offentlige foretak og monopoler

1. Medlemsstatene skal påse at offentlige foretak avstår fra å anvende:
 - a) tiltak som har den virkning at de beskytter innenlandsk produksjon på en måte som ville være uforenlig med denne konvensjon, dersom beskyttelsen gjennomføres ved hjelp av toll eller avgifter med tilsvarende virkning, kvantitative restriksjoner eller statsstøtte, eller
 - b) handelsdiskriminering på grunnlag av nasjonalitet i den utstrekning den motvirker de forventede fordelene ved at toll og kvantitative restriksjoner på handelen mellom medlemsstatene fjernes eller ikke er til stede.
2. I denne artikkel menes med ”offentlige foretak”: sentrale, regionale eller lokale myndigheter, offentlige bedrifter og enhver annen enhet som en medlemsstat ved lov eller praksis benytter til å kontrollere eller i betydelig grad øve innflytelse over import fra eller eksport til en medlemsstats territorium.
3. Bestemmelsene i artikkel 18 nr. 1 skal også gjelde for offentlige foretaks virksomhet og for foretak som medlemsstatene gir særlige eller eksklusive rettigheter, i den utstrekning anvendelsen av disse bestemmelser ikke rettslig eller faktisk hindrer dem i å utføre de særlige offentlige oppgaver som er tillagt dem.
4. Nr. 3 skal gjelde for vedlegg Q. Medlemsstatene skal gjennomgå dette kapittels virkeområde med henblikk på å utvide ordningene til tjenesteområdet, samtidig som det tas hensyn til den internasjonale utviklingen innenfor sektoren. Gjennomgang skal finne sted årlig.
5. Medlemsstatene skal påse at det ikke innføres ny praksis av den art som er beskrevet i nr. 1 i denne artikkel.
6. Når medlemsstatene i disse spørsmålene ikke har det nødvendige rettslige grunnlaget for å kontrollere virksomheten til regionale eller lokale myndigheter eller foretak under deres kontroll, skal de likevel bestrebe seg på å sikre at disse myndigheter eller foretak overholder bestemmelsene i denne artikkel.

KAPITTEL VI : KONKURRANSEREGLER

ARTIKKEL 18

Konkurransse

1. Medlemsstatene erkjenner at følgende praksis er uforenlig med denne konvensjon i den utstrekning den motvirker fordelene som følger av denne konvensjon:
 - a) avtaler mellom foretak, beslutninger truffet av sammenslutninger av foretak og samordnet opptreden mellom foretak som har til formål eller som virkning å hindre, innskrenke eller vri konkurransen,
 - b) ett eller flere foretaks utilbørlige utnyttelse av sin dominerende stilling på medlemsstatenes territorium eller på en vesentlig del av det.
2. Dersom en medlemsstat anser at en bestemt praksis er uforenlig med denne artikkel, kan den be om konsultasjoner i samsvar med framgangsmåten angitt i artikkel 47 og treffe nødvendige tiltak etter vilkårene angitt i artikkel 40 nr. 2 for å håndtere vanskelighetene som er oppstått som følge av den aktuelle praksis.

KAPITTEL VII : VERN AV IMMATERIELLE RETTIGHETER

ARTIKKEL 19

1. Medlemsstatene skal gi og sikre et tilstrekkelig og effektivt vern av immaterielle rettigheter, og fastsette tiltak for å sikre disse rettighetene mot krenkelse, forfalskning og piratvirksomhet, i samsvar med bestemmelsene i denne artikkel, vedlegg J til denne avtale og de internasjonale avtaler som er omhandlet i vedlegget.
2. Medlemsstatene skal gi hverandres borgere en behandling som ikke er mindre gunstig enn den de gir egne borgere. Unntak fra denne forpliktelsen skal være i henhold til de materielle bestemmelsene i artikkel 3 i TRIPS-avtalen.
3. Medlemsstatene skal gi hverandres borgere en behandling som ikke er mindre gunstig enn den de gir borgere av enhver annen stat. Unntak fra denne forpliktelsen skal være i henhold til de materielle bestemmelsene i TRIPS-avtalen, særlig artikkel 4 og 5.
4. Medlemsstatene er enige om at de etter anmodning fra en medlemsstat vil gjennomgå bestemmelsene om vern av immaterielle rettigheter i denne artikkel, med henblikk på å bedre beskyttelsesnivået ytterligere og å unngå eller rette opp handelsvridninger som skyldes aktuelle beskyttelsesnivåer for immaterielle rettigheter.

KAPITTEL VIII : FRI BEVEGELIGHET FOR PERSONER

ARTIKKEL 20

Bevegelse for personer

1. Fri bevegelse for personer skal gjennomføres mellom medlemsstatene i samsvar med bestemmelsene angitt i vedlegg K og i protokollen til vedlegg K om fri bevegelse for personer mellom Liechtenstein og Sveits.
2. Denne artikkel har, til fordel for medlemsstatenes borgere, som formål:
 - a) å gi rett til innreise, opphold, adgang til arbeid som arbeidstakere, etablering som selvstendig næringsdrivende og rett til å bli værende på medlemsstatenes territorium,
 - b) å legge til rette for ytelse av tjenester på medlemsstatenes territorium, og særlig å liberalisere tjenesteytelser av kort varighet,
 - c) å gi rett til innreise og opphold på medlemsstatenes territorium for personer som ikke utøver en økonomisk aktivitet i vertsstaten,
 - d) å gi de samme levevilkår, ansettelsesvilkår og arbeidsvilkår som til egne borgere.

ARTIKKEL 21

Koordinering av trygdeordninger

For å gjennomføre fri bevegelse for personer skal medlemsstatene i samsvar med tillegg 2 til vedlegg K og med protokollen til vedlegg K om fri bevegelse for personer mellom Liechtenstein og Sveits, gi bestemmelser om koordinering av trygdeordninger med det særlige formål:

- a) å sikre likebehandling,
- b) å bestemme den lovgivning som får anvendelse,
- c) å legge sammen alle tidsrom som de berørte staters nasjonale lovgivning tillegger betydning for å oppnå og beholde retten til ytelser og for beregningen av dem,
- d) å utbetale ytelser til personer bosatt på medlemsstatenes territorium,
- e) å fremme gjensidig administrativ bistand og administrativt samarbeid mellom myndigheter og institusjoner.

ARTIKKEL 22

Gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner

For å lette adgangen for medlemsstatenes borgere til å starte og utøve virksomhet som arbeidstaker og selvstendig næringsdrivende skal medlemsstatene treffe de nødvendige tiltak, som fastsatt i tillegg 3 til vedlegg K og i protokollen til vedlegg K om fri bevegelse for personer mellom Liechtenstein og Sveits, for gjensidig godkjenning av diplomer, eksamensbevis og andre kvalifikasjonsbevis og samordning av bestemmelsene som medlemsstatene har gitt ved lov eller forskrift om adgangen til å starte og utøve virksomhet som arbeidstaker og selvstendig næringsdrivende.

KAPITTEL IX : INVESTERINGER

Avsnitt I: Etablering

ARTIKKEL 23

Prinsipper og virkeområde

1. Innenfor rammen av, og med forbehold for, bestemmelsene i denne konvensjon skal det ikke være noen restriksjoner på etableringsretten for selskaper som er opprettet i samsvar med en medlemsstats lovgivning og som har sitt vedtektsbestemte sete, sin hovedadministrasjon eller sitt hovedforetak på medlemsstatenes territorium. Dette skal også gjelde adgangen til å opprette agenturer, filialer eller datterselskaper for selskaper fra en medlemsstat opprettet på territoriet til en annen medlemsstat.

Etableringsretten skal omfatte rett til å opprette, erverve og lede foretak, særlig selskaper som definert i nr. 2, på de vilkår som lovgivningen i etableringsstaten fastsetter for egne foretak, med forbehold for bestemmelsene som følger.

2. I dette kapittel menes med:

- a) "datterselskap" av et selskap, et selskap som reelt kontrolleres av det første selskapet,
- b) "selskaper", selskaper i sivil- eller handelsrettslig forstand, herunder også kooperative selskaper, samt andre juridiske personer i offentlig- eller privatrettslig forstand, unntatt dem som ikke driver ervervsmessig virksomhet; for å anses som et selskap fra en medlemsstat skal selskapet ha en reell og vedvarende forbindelse med økonomien i vedkommende medlemsstat.

3. Vedlegg L til O inneholder særlige bestemmelser og unntak med hensyn til etableringsretten. Medlemsstatene skal bestrebe seg på gradvis å avskaffe gjenværende

forskjellsbehandling som de måtte opprettholde i samsvar med vedlegg L til O. Medlemsstatene er enige om å gjennomgå denne bestemmelse, herunder vedleggene, innen to år etter at Avtale om endring av Konvensjon om opprettelse av Det europeiske frihandelsforbund av 21. juni 2001 er trådt i kraft, med henblikk på å redusere, og til slutt avskaffe, de gjenværende restriksjoner.

4. Fra den dag Avtale om endring av Konvensjon om opprettelse av Det europeiske frihandelsforbund av 21. juni 2001 trer i kraft, skal ingen medlemsstat vedta nye eller mer diskriminerende tiltak med hensyn til etablering og drift av selskaper fra en annen medlemsstat, sammenliknet med den behandling medlemsstaten gir sine egne selskaper.

5. Hver medlemsstat skal for sektorer som omfattes av et unntak oppført i vedlegg L til O, gi selskaper fra en annen medlemsstat en behandling som ikke er mindre gunstig enn behandlingen den gir selskaper fra tredjeparter utenom Det europeiske fellesskap. Med hensyn til nye avtaler som inngås mellom en medlemsstat og Det europeiske fellesskap, forplikter medlemsstatene seg videre til å gi hverandre, på basis av gjensidighet, fordelene ved slike avtaler, med forbehold for et vedtak gjort av Rådet.

6. Etableringsretten på området vei-, jernbane- og lufttransport skal reguleres av bestemmelsene i artikkel 35 og vedlegg P og Q, med forbehold for de særlige bestemmelser og unntak angitt i vedlegg L og M.

7. Etableringsretten for fysiske personer skal reguleres av bestemmelsene i artikkel 20, vedlegg K og protokollen til vedlegg K om bevegelse for personer mellom Liechtenstein og Sveits.

ARTIKKEL 24

Nasjonal behandling

1. Innenfor dette kapittelets virkeområde, og uten at det berører særlige bestemmelser i kapittelet,

- a) skal medlemsstatene gi en behandling som ikke er mindre gunstig enn den behandling de gir egne selskaper,
- b) kan hver medlemsstat regulere selskapers etablering og drift på sitt territorium, i den utstrekning reguleringene ikke diskriminerer selskaper fra de øvrige medlemsstater i forhold til egne selskaper.

2. Bestemmelsene i denne artikkel er ikke til hinder for at en medlemsstat på sitt territorium anvender særlige regler for etablering og drift av filialer og agenturer tilhørende selskaper fra en annen medlemsstat som ikke er stiftet på territoriet til den første medlemsstaten, begrunnet ut fra juridiske eller tekniske forskjeller mellom slike filialer og agenturer i forhold til filialer og agenturer tilhørende selskaper som er stiftet på medlemsstatens territorium. Forskjellsbehandlingen skal ikke gå lenger enn det som er strengt nødvendig som følge av slike juridiske eller tekniske forskjeller.

ARTIKKEL 25

Finansiell markedsregulering

1. Dette kapittel skal med hensyn til finansielle tjenester ikke berøre medlemsstatenes rett til å vedta tiltak som er nødvendige av forsiktighetshensyn, for å sikre beskyttelse av investorer, depositarer, innehavere av poliser eller personer som har overlatt midler til forvaltning, eller for å sikre integritet og stabilitet i det finansielle systemet. Disse tiltakene skal ikke diskriminere selskaper fra de øvrige medlemsstater i forhold til egne selskaper.
2. Ingen bestemmelse i dette kapittel skal fortolkes slik at det kreves at en medlemsstat offentliggjør opplysninger om privatkunders forretninger og regnskaper eller fortrolige opplysninger eller opplysninger om eiendomsforhold som offentlige institusjoner sitter inne med.

ARTIKKEL 26

Godkjenning

1. En medlemsstat kan inngå en avtale eller ordning med en bestemt stat som fastsetter godkjenning av standarder, kriterier for autorisasjon eller lisensiering av eller attestutstedelse for tjenesteytere, og skal i slike tilfeller gi de øvrige medlemsstater tilstrekkelig anledning til å forhandle om tiltredelse til en slik avtale eller ordning, eller å forhandle om sammenlignbare avtaler eller ordninger med medlemsstaten.
2. Dersom en medlemsstat gir godkjenning som fastsatt i nr. 1 på frittstående grunnlag, skal den gi enhver annen medlemsstat tilstrekkelig anledning til å påvise at oppnådd erfaring, oppfylte krav eller lisensiering eller attester på medlemsstatens territorium bør godkjennes.
3. En medlemsstat skal ikke gi godkjenning på en måte som ville utgjøre et middel til å diskriminere mellom land, når den anvender sine standarder eller kriterier for autorisasjon og lisensiering av eller attestutstedelse til tjenesteytere, eller som ville utgjøre en skjult restriksjon på etablering i tjenestesektoren.

ARTIKKEL 27

Unntak

1. Virksomhet som for en medlemsstat innebærer, om enn bare leilighetsvis, utøvelse av offentlig myndighet, skal for denne medlemsstatens vedkommende ikke omfattes av bestemmelsene i dette kapittel.

2. Bestemmelsene i dette kapittel og tiltak truffet med hjemmel i disse bestemmelsene, skal ikke hindre at bestemmelser om særbehandling av utenlandske selskaper får anvendelse når de er fastsatt ved lov eller forskrift og begrunnet ut fra hensynet til offentlig orden, sikkerhet, folkehelsen eller miljøet.

3. Med forbehold for kravet om at slike tiltak ikke anvendes på en måte som ville utgjøre et middel til vilkårlig eller utilbørlig diskriminering mellom stater med like forhold, eller en skjult restriksjon på handelen med tjenester, skal ingen bestemmelse i denne konvensjon fortolkes slik at den hindrer en medlemsstat i å vedta eller håndheve tiltak som er:

- a) uforenlige med artikkel 24, forutsatt at forskjellsbehandlingen tar sikte på å sikre rettferdig eller effektiv¹ utskrivning eller inndrivelse av direkte skatter fra andre medlemsstaters tjenester eller tjenesteytere,
- b) uforenlige med artikkel 23 nr. 5, forutsatt at forskjellsbehandlingen er en følge av en avtale om å unngå dobbeltbeskatning, eller bestemmelser om å unngå dobbeltbeskatning i en annen internasjonal avtale eller ordning som medlemsstaten er forpliktet ved.

Avsnitt II: Kapitalbevegelse

ARTIKKEL 28

¹ Tiltak som tar sikte på å sikre rettferdig eller effektiv utskrivning eller inndrivelse av direkte skatter, omfatter tiltak en medlemsstat treffer i henhold til sin skatteordning som:

- i) får anvendelse for ikke-bosatte tjenesteytere i erkjennelse av at ikke-bosattes skatteplikt blir bestemt av skatteobjekter som har sin kilde i eller befinner seg på medlemsstatens territorium, eller
- ii) får anvendelse for ikke-bosatte for å sikre utskrivning eller inndrivelse av skatter på medlemsstatens territorium, eller
- iii) får anvendelse for ikke-bosatte og bosatte for å forhindre skatteunndragelse eller skatteomgåelse, herunder tiltak for å sikre at skattereglene overholdes, eller
- iv) får anvendelse for brukere av tjenester som ytes på eller fra en annen medlemsstats territorium, for å sikre utskrivning eller inndrivelse av skatter fra slike brukere avledet fra kilder på medlemsstatens territorium, eller
- v) atskiller tjenesteytere som er globalskattepliktige fra andre tjenesteytere, i erkjennelse av den forskjell i skattegrunnlaget som eksisterer mellom dem, eller
- vi) fastsetter, henfører eller fordeler, inntekt, utbytte, fortjeneste, tap, fradrag eller gjeld for bosatte personer eller filialer, eller mellom beslektede personer eller filialer tilhørende samme person, for å sikre medlemsstatens skattegrunnlag.

Skatteuttrykk eller skattebegreper i artikkel 16.4 nr. 3 bokstav a) og i denne fotnote skal bestemmes i samsvar med skattedefinisjoner og skattebegreper, eller tilsvarende eller lignende definisjoner og begreper, i henhold til den interne lovgivning hos den medlemsstat som treffer tiltaket.

1. Innenfor rammen av dette kapittel skal det mellom medlemsstatene ikke være noen restriksjoner på overføring av kapital knyttet til etablering av et selskap fra en medlemsstat på en annen medlemsstats territorium.
2. Kapitalbevegelse som ikke er knyttet til etablering mellom medlemsstatene, skal sikres i samsvar med de internasjonale avtaler de er parter i.
3. Medlemsstatene er enige om å gjennomgå denne bestemmelse innen to år etter at Avtale om endring av Konvensjon om opprettelse av Det europeiske frihandelsforbund av 21. juni 2001 er trådt i kraft, med sikte på å utvide omfanget av og til slutt avskaffe de gjenværende restriksjonene på kapitalbevegelse.

KAPITTEL X : HANDEL MED TJENESTER

ARTIKKEL 29

Prinsipper og virkeområde

1. Innenfor rammen av, og med forbehold for, bestemmelsene i denne konvensjon skal det ikke være noen restriksjoner på retten til å yte tjenester på medlemsstatenes territorium for fysiske personer eller selskaper i en av medlemsstatene, som har etablert seg i en annen medlemsstat enn den fysiske person eller det selskap som er tjenesteytelsens mottaker.
2. For dette kapittels formål skal ved ”tjenester” i denne konvensjon forstås tjenester som vanligvis ytes mot betaling
 - a) fra en medlemsstats territorium til en annen medlemsstats territorium,
 - b) på en medlemsstats territorium til en annen medlemsstats tjenesteforbruker i samsvar med nr. 7 nedenfor,
 - c) av en medlemsstats tjenesteyter, gjennom tilstedeværelse av fysiske personer fra vedkommende medlemsstat på en annen medlemsstats territorium i samsvar med nr. 7 nedenfor.
3. Vedlegg L til O inneholder særlige bestemmelser og unntak med hensyn til retten til å yte tjenester. Medlemsstatene skal bestrebe seg på gradvis å avskaffe gjenværende forskjellsbehandling som de måtte opprettholde i samsvar med vedlegg L til O. Medlemsstatene er enige om å gjennomgå denne bestemmelse, herunder vedleggene, innen to år etter at Avtale om endring av Konvensjon om opprettelse av Det europeiske frihandelsforbund av 21. juni 2001 er trådt i kraft, med henblikk på å redusere, og til slutt avskaffe, de gjenværende restriksjonene.

4. Fra den dag Avtale om endring av Konvensjon om opprettelse av Det europeiske frihandelsforbund av 21. juni 2001 trer i kraft, skal ingen medlemsstat vedta nye eller mer diskriminerende tiltak med hensyn til tjenester eller tjenesteytere fra en annen medlemsstat, sammenliknet med den behandling medlemsstaten gir sine egne tilsvarende tjenester eller tjenesteytere.

5. Hver medlemsstat skal, for sektorer som omfattes av et unntak oppført i vedlegg L til O, gi tjenester eller tjenesteytere fra en annen medlemsstat en behandling som ikke er mindre gunstig enn behandlingen den gir tilsvarende tjenester eller tjenesteytere fra tredjeparter utenom Det europeiske fellesskap. Med hensyn til nye avtaler som inngås mellom en medlemsstat og Det europeiske fellesskap, forplikter medlemsstatene seg videre til å gi hverandre, på basis av gjensidighet, fordelene ved slike avtaler, med forbehold for et vedtak gjort av Rådet.

6. Retten til å yte tjenester på området vei-, jernbane- og lufttransport skal reguleres av bestemmelsene i artikkel 35 og vedlegg P og Q, med forbehold for de særlige bestemmelser og unntak angitt i vedlegg M.

7. Fysiske personers tjenesteytelse- eller forbruk som fastsatt i nr. 2 bokstav b) og c) skal reguleres av de relevante bestemmelser i artikkel 20, vedlegg K og protokollen til vedlegg K om bevegelighet for personer mellom Liechtenstein og Sveits i samsvar med prinsippene som følger.

ARTIKKEL 30

Nasjonal behandling

Innenfor dette kapittels virkeområde, og uten at det berører særlige bestemmelser i kapittelet:

- a) skal medlemsstatene gi en behandling som ikke er mindre gunstig enn den behandling de gir egne tjenesteytende fysiske personer eller selskaper,
- b) kan hver medlemsstat regulere tjenestevirksomheten på sitt territorium, i den utstrekning reguleringene ikke diskriminerer fysiske personer eller selskaper fra de øvrige medlemsstater i forhold til egne fysiske personer eller selskaper.

ARTIKKEL 31

Finansiell markedsregulering

1. Dette kapittel skal med hensyn til finansielle tjenester ikke berøre medlemsstatenes rett til å vedta tiltak som er nødvendige av forsiktighetshensyn, for å sikre beskyttelse av investorer, depositarer, innehavere av poliser eller personer som har overlatt midler til forvaltning, eller for å sikre integritet og stabilitet i det finansielle

systemet. Disse tiltakene skal ikke diskriminere fysiske personer eller selskaper fra de øvrige medlemsstater i forhold til egne fysiske personer eller selskaper.

2. Ingen bestemmelse i dette kapittel skal fortolkes slik at det kreves at en medlemsstat offentliggjør opplysninger om privatkunders forretninger og regnskaper eller fortrolige opplysninger eller opplysninger om eiendomsforhold som offentlige institusjoner sitter inne med.

ARTIKKEL 32

Godkjenning

1. Gjensidig godkjenning mellom medlemsstatene av diplomer, eksamensbevis og andre kvalifikasjonsbevis og samordning av de bestemmelser som medlemsstatene har gitt ved lov eller forskrift om adgangen til å starte og utøve virksomhet for fysiske personer, skal reguleres av de relevante bestemmelser i artikkel 22, vedlegg K og tillegg 3 til vedlegg K, samt protokollen til vedlegg K om bevegelse for personer mellom Liechtenstein og Sveits.

2. En medlemsstat kan inngå en avtale eller ordning med en bestemt stat som fastsetter godkjenning av standarder, kriterier for autorisasjon eller lisensiering av eller attestutstedelse for tjenesteytere, og skal i slike tilfeller gi de øvrige medlemsstater tilstrekkelig anledning til å forhandle om tiltredelse til en slik avtale eller ordning, eller å forhandle om sammenlignbare avtaler eller ordninger med medlemsstaten.

3. Dersom en medlemsstat gir godkjenning som fastsatt i nr. 2 på frittstående grunnlag, skal den gi enhver annen medlemsstat tilstrekkelig anledning til å påvise at oppnådd erfaring, oppfylte krav eller lisensiering eller attester på medlemsstatens territorium bør godkjennes.

4. En medlemsstat skal ikke gi godkjenning på en måte som ville utgjøre et middel til å diskriminere mellom land, når den anvender sine standarder eller kriterier for autorisasjon og lisensiering av eller attestutstedelse til tjenesteytere, eller ville utgjøre en skjult restriksjon på etablering i tjenestesektoren.

ARTIKKEL 33

Unntak

1. Virksomhet som for en medlemsstat innebærer, om enn bare leilighetsvis, utøvelse av offentlig myndighet, skal for denne medlemsstatens vedkommende ikke omfattes av bestemmelsene i dette kapittel.

2. Bestemmelsene i dette kapittel og tiltak truffet med hjemmel i disse bestemmelsene, skal ikke hindre at bestemmelser om særbehandling av utenlandske tjenesteytere

får anvendelse når de er fastsatt ved lov eller forskrift og begrunnet ut fra hensynet til offentlig orden, sikkerhet, folkehelsen eller miljøet.

3. Med forbehold for kravet om at slike tiltak ikke skal anvendes på en måte som ville utgjøre et middel til vilkårlig eller utilbørlig diskriminering mellom stater med like forhold, eller en skjult restriksjon på handelen med tjenester, skal ingen bestemmelse i denne konvensjon fortolkes slik at det hindrer en medlemsstat i å vedta eller håndheve tiltak som er:

- a) uforenlige med artikkel 30, forutsatt at forskjellsbehandlingen tar sikte på å sikre rettferdig eller effektiv¹ utskrivning eller inndrivelse av direkte skatter fra andre medlemsstaters tjenester eller tjenesteytere,
- b) uforenlige med artikkel 29 nr. 5, forutsatt at forskjellsbehandlingen er en følge av en avtale om å unngå dobbeltbeskatning, eller bestemmelser om å unngå dobbeltbeskatning i en annen internasjonal avtale eller ordning som medlemsstaten er forpliktet ved.

ARTIKKEL 34

Offentlige anskaffelser

¹ Tiltak som tar sikte på å sikre rettferdig eller effektiv utskrivning eller inndrivelse av direkte skatter, omfatter tiltak en medlemsstat treffer i henhold til sin skatteordning som:

- i) får anvendelse for ikke-bosatte tjenesteytere i erkjennelse av at ikke-bosattes skatteplikt blir bestemt av skatteobjekter som har sin kilde i eller befinner seg på medlemsstatens territorium, eller
- ii) får anvendelse for ikke-bosatte for å sikre utskrivning eller inndrivelse av skatter på medlemsstatens territorium, eller
- iii) får anvendelse for ikke-bosatte og bosatte for å forhindre skatteunndragelse eller skatteomgåelse, herunder tiltak for å sikre at skattereglene overholdes, eller
- iv) får anvendelse for brukere av tjenester som ytes på eller fra en annen medlemsstats territorium, for å sikre utskrivning eller inndrivelse av skatter fra slike brukere avledet fra kilder på medlemsstatens territorium, eller
- v) atskiller tjenesteytere som er globalskattepliktige fra andre tjenesteytere, i erkjennelse av den forskjell i skattegrunnlaget som eksisterer mellom dem, eller
- vi) fastsetter, henfører eller fordeler, inntekt, utbytte, fortjeneste, tap, fradrag eller gjeld for bosatte personer eller filialer, eller mellom beslektede personer eller filialer tilhørende samme person, for å sikre medlemsstatens skattegrunnlag.

Skatteuttrykk eller skattebegreper i artikkel 33 nr. 3 bokstav a) og i denne fotnote skal bestemmes i samsvar med skattedefinisjoner og skattebegreper, eller tilsvarende eller lignende definisjoner og begreper, i henhold til den interne lovgivning hos den medlemsstat som treffer tiltaket.

Ingen bestemmelse i dette kapittel skal fortolkes slik at den pålegger forpliktelser med hensyn til offentlige anskaffelser.

ARTIKKEL 35

Transport

Medlemsstatene skal liberalisere adgangen til hverandres transportmarkeder for befordring av passasjerer og gods på vei, med jernbane og i luften i samsvar med bestemmelsene angitt i henholdsvis vedlegg P og Q.

KAPITTEL XI : DUMPING

ARTICLE 36

Antidumpingtiltak, utjevningstoll og tiltak mot ulovlig handelspraksis som kan tilskrives tredjestater, skal ikke anvendes mellom medlemsstatene.

KAPITTEL XII : OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

ARTIKKEL 37

1. Medlemsstatene bekrefter på nytt sine rettigheter og forpliktelser etter WTO-avtalen om offentlige innkjøp (GPA). Medlemsstatene utvider etter denne konvensjon virkeområdet for sine forpliktelser etter WTO-avtalen om offentlige innkjøp, med henblikk på å øke liberaliseringen i markedene for offentlige anskaffelser i samsvar med vedlegg R.
2. Medlemsstatene skal for dette formål sikre ikke-diskriminerende, åpen og gjensidig adgang til sine respektive markeder for offentlige anskaffelser, og skal sikre åpen og effektiv konkurranse basert på likebehandling.

KAPITTEL XIII : LØPENDE BETALINGER

ARTIKKEL 38

Løpende betalinger som står i forbindelse med varebyttet og bevegeligheten for personer, tjenester eller kapital mellom medlemsstatene som fastsatt i artikkel 28,

innenfor rammen av bestemmelsene i denne konvensjon, skal være fritatt for alle restriksjoner.

KAPITTEL XIV : UNNTAK OG BESKYTTELSESTILTAK

ARTIKKEL 39

Sikkerhetsunntak

Bestemmelsene i denne avtale skal ikke hindre en medlemsstat i å treffe tiltak

- a) som den anser nødvendig for å hindre spredning av opplysninger som er i strid med dens vesentlige sikkerhetsinteresser,
- b) som angår produksjon av eller handel med våpen, ammunisjon og krigsmateriell eller andre varer eller tjenester som er uunnværlige for forsvarsformål, eller forskning, utvikling eller produksjon som er uunnværlig for forsvarsformål, såfremt disse tiltak ikke endrer konkurransevilkårene for varer eller tjenester som ikke er bestemt for direkte militære formål,
- c) som den anser vesentlig for sin sikkerhet i tilfelle av alvorlig indre uro som truer den offentlige orden, i krigstid eller ved alvorlig internasjonal spenning som innebærer en fare for krig, eller for å oppfylle forpliktelser den har påtatt seg med sikte på å opprettholde fred og internasjonal sikkerhet.

Beskyttelsestiltak

ARTIKKEL 40

1. Dersom alvorlige økonomiske, samfunnsmessige eller miljømessige vanskeligheter som kan vedvare, er i ferd med å oppstå i en sektor eller innen et distrikt, kan en medlemsstat ensidig treffe egnede tiltak på de vilkår og etter den framgangsmåte som er angitt i artikkel 41.
2. Slike beskyttelsestiltak skal med hensyn til omfang og varighet begrenses til det som er strengt nødvendig for å rette opp situasjonen. Det skal fortrinnsvis velges tiltak som forårsaker minst mulig forstyrrelser for denne konvensjons virkemåte.
3. Beskyttelsestiltakene skal gjelde overfor alle medlemsstater.
4. Denne artikkel berører ikke anvendelsen av de særlige bestemmelser om beskyttelsestiltak angitt i vedleggene til denne konvensjon eller anvendelsen av særskilte beskyttelsestiltak i samsvar med artikkel 5 i WTO-avtalen om landbruk.

ARTIKKEL 41

1. En avtalepart som overveier å treffe beskyttelsestiltak etter artikkel 40, skal uten opphold meddele dette til de øvrige medlemsstater gjennom Rådet og gi alle relevante opplysninger.
2. Medlemsstatene skal straks innlede rådslagninger i Rådet med sikte på å finne en løsning som kan godtas av alle parter.
3. Medlemsstaten kan ikke treffe beskyttelsestiltak før en måned etter tidspunktet for meddelelsen etter nr. 1, med mindre rådslagningene etter nr. 2 er avsluttet før utløpet av den nevnte frist. Når spesielle omstendigheter nødvendiggjør et øyeblikkelig inngrep som utelukker en forutgående undersøkelse, kan vedkommende medlemsstat uten opphold iverksette de beskyttelsestiltak som er strengt nødvendige for å rette opp situasjonen.
4. Medlemsstaten skal uten opphold meddele Rådet de tiltak den har truffet, og skal gi alle relevante opplysninger.
5. Iverksatte beskyttelsestiltak skal være gjenstand for rådslagninger i Rådet hver tredje måned fra det tidspunkt de ble vedtatt, med sikte på å avvikle dem før den fastsatte opphørsdag eller å innskrenke deres virkeområde.

Hver medlemsstat kan til enhver tid be Rådet om å gjennomgå tiltakene på ny.

KAPITTEL XV : SAMARBEID OM ØKONOMISK POLITIKK OG PENGEPOLITIKK

ARTIKKEL 42

Medlemsstatene skal utveksle synspunkter på og opplysninger om gjennomføringen av denne konvensjon og om integrasjonens innvirkning på økonomisk aktivitet og økonomisk politikk, herunder pengepolitikk. De kan videre diskutere den makro-økonomiske situasjon, økonomisk politikk og økonomiske utsikter. Utvekslingen av synspunkter og opplysninger skal skje på et uforpliktende grunnlag.

KAPITTEL XVI : BESTEMMELSER OM ORGANENE

ARTIKKEL 43

Rådet

1. Det skal påligge Rådet:
 - a) å utøve den myndighet og utføre de oppgaver som tilkommer det i henhold til denne konvensjon,
 - b) å vedta endringer av denne konvensjon i samsvar med bestemmelsene i konvensjonen,
 - c) å overvåke anvendelsen av denne konvensjon og føre tilsyn med konvensjonens virkemåte,
 - d) å vurdere om medlemsstatene bør treffe ytterligere tiltak for å fremme forbundets målsettinger,
 - e) å lette opprettelsen av tettere bånd til andre stater og sammenslutninger av stater,
 - f) å søke å opprette forbindelser med andre internasjonale organisasjoner som kan fremme forbundets målsettinger,
 - g) å forhandle fram handels- og samarbeidsavtaler mellom medlemsstatene og enhver annen stat, sammenslutning av stater eller internasjonal organisasjon,
 - h) å bestrebe seg på å løse de tvister som måtte oppstå om fortolkningen eller anvendelsen av denne konvensjon, og
 - i) å vurdere alle andre saker som kan ha betydning for hvordan denne konvensjon virker.
2. Hver medlemsstat skal være representert i Rådet og skal ha én stemme.
3. Rådet kan vedta å opprette de organer, komiteer og andre institusjoner som det mener er nødvendig for å bistå seg i sine oppgaver. Disse organer, komiteer og andre institusjoner er oppført i vedlegg S.
4. Under utøvelse av sitt ansvar etter denne artikkel kan Rådet gjøre vedtak som skal være bindende for alle medlemsstater, og det kan gi anbefalinger til medlemsstatene.
5. Rådets vedtak og anbefalinger skal være enstemmige, med mindre denne konvensjon bestemmer noe annet. Vedtak og anbefalinger skal anses som enstemmige dersom ingen medlemsstat stemmer imot. Vedtak og anbefalinger som krever stemmeflertall, skal ha bekreftende stemmer fra tre medlemsstater.
6. Dersom antallet medlemsstater endres, kan Rådet vedta å endre det nødvendige stemmetall for vedtak og anbefalinger som krever stemmeflertall.

ARTIKKEL 44

Forbundets administrative ordninger

Rådet skal gjøre vedtak for følgende formål:

- a) å fastlegge forretningsorden for Rådet og Forbundets øvrige organer; en slik forretningsorden kan inneholde en bestemmelse om at prosedyrespørsmål kan avgjøres ved stemmeflertall,
- b) å organisere den nødvendige sekretariattjeneste for Forbundet,
- c) å fastlegge de nødvendige finansielle ordninger i forbindelse med Forbundets administrasjonsutgifter, framgangsmåten ved utarbeidelsen av et budsjett og fordelingen av utgiftene mellom medlemsstatene.

ARTIKKEL 45

Rettslig handleevne, privilegier og immunitet

1. Den rettslige handleevne, de privilegier og den immunitet som skal anerkjennes og tilstås av medlemsstatene i forbindelse med Forbundet, skal fastsettes i en protokoll til denne konvensjon.
2. Rådet kan på vegne av Forbundet inngå en avtale med den regjering på hvis territorium setet blir plassert, om den rettslige handleevne, de privilegier og den immunitet som skal anerkjennes og tilstås i forbindelse med Forbundet.

KAPITTEL XVII : KONSULTASJONER OG TVISTELØSNING

ARTIKKEL 46

Virkeområde

Bestemmelsene i dette kapittel skal få anvendelse i enhver sak som oppstår som en følge av denne konvensjon, med mindre annet er fastsatt i denne konvensjon.

ARTIKKEL 47

Konsultasjoner

1. Medlemsstatene skal til enhver tid bestrebe seg på å komme til enighet om fortolkningen og anvendelsen av denne konvensjon, og skal på alle måter gjennom

samarbeid og konsultasjoner forsøke å komme fram til en gjensidig tilfredsstillende løsning i enhver sak som måtte berøre konvensjonens virkemåte.

2. Enhver medlemsstat kan bringe enhver sak som gjelder fortolkningen eller anvendelsen av denne konvensjon, inn for Rådet. Rådet skal gis alle opplysninger som kan bidra til å muliggjøre en grundig undersøkelse av situasjonen, med sikte på å finne en løsning som kan godtas. For dette formål skal Rådet undersøke alle muligheter for at konvensjonen fortsatt skal kunne virke tilfredsstillende.

3. Rådet skal holde et møte innen 30 dager etter at anmodningen om konsultasjoner er mottatt.

ARTIKKEL 48

Voldgift

1. I tilfelle en medlemsstat mener at et tiltak anvendt av en annen medlemsstat er i strid med konvensjonen, og saken ikke er løst innen 45 dager etter at konsultasjoner har funnet sted i henhold til artikkel 47, skal den henvises til voldgift av en eller flere av de medlemsstater som er part i tvisten, gjennom en skriftlig underretning rettet til den innklagede medlemsstat. En kopi av denne underretningen skal oversendes alle medlemsstater slik at hver av dem kan avgjøre om de har en vesentlig interesse i saken. Dersom mer enn en medlemsstat ber om at en tvist med den samme medlemsstat om det samme spørsmål forelegges et voldgiftspanel, bør bare ett voldgiftspanel opprettes for å behandle slike tvister, når det lar seg gjøre.

2. En medlemsstat som ikke er part i tvisten, skal ved å gi skriftlig melding til de medlemsstater som er part i tvisten, ha rett til å legge skriftlige innlegg fram for voldgiftspanelet, motta skriftlige innlegg fra de medlemsstater som er part i tvisten, møte i alle forhandlinger og holde muntlige innlegg.

3. Voldgiftspanelet's avgjørelse skal være endelig og bindende for de medlemsstater som er part i tvisten, og avgjørelsen skal etterkommes omgående.

4. Voldgiftspanelet's opprettelse og oppgave samt gjennomføringen av voldgiftsavgjørelser reguleres av reglene angitt i vedlegg T.

KAPITTEL XVIII : ALMINNELIGE BESTEMMELSER

ARTIKKEL 49

Forpliktelser i henhold til andre internasjonale avtaler

1. Ingen bestemmelse i denne konvensjon skal forstås slik at den fritar en medlemsstat for forpliktelser den har påtatt seg i henhold til avtaler med tredjestater eller multilaterale avtaler den er part i.
2. Denne konvensjon skal ikke berøre reglene som får anvendelse for medlemsstatene gjennom Avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde, det nordiske samarbeid og den regionale sammenslutning mellom Sveits og Liechtenstein.

ARTIKKEL 50

Medlemsstatenes rettigheter og forpliktelser

Medlemsstatene skal treffe alle generelle eller særlige tiltak som er egnet til å oppfylle de forpliktelser som følger av denne konvensjon. De skal avholde seg fra alle tiltak som kan sette oppfyllelsen av denne konvensjons formål i fare.

ARTIKKEL 51

Åpenhet

1. Medlemsstatene skal kunngjøre sine lover, eller på annen måte gjøre offentlig tilgjengelig sine lover, forskrifter, prosedyrer og generelle administrative vedtak og rettsavgjørelser, samt internasjonale avtaler som kan få innvirkning på denne konvensjons virkemåte.
2. Medlemsstatene skal omgående svare på konkrete spørsmål og på anmodning gi hverandre opplysninger om saker omhandlet i nr. 1.

ARTIKKEL 52

Taushetsplikt

Representanter, delegater og sakkyndige fra medlemsstatene, samt tjenestemenn og andre ansatte som handler i henhold til denne konvensjon skal, selv etter at deres funksjoner har opphørt, være forpliktet til ikke å røpe opplysninger som etter sin art er å betrakte som tjenestehemmeligheter, særlig opplysninger om foretak og om deres forretningsforbindelser eller data om deres produksjonskostnader.

ARTIKKEL 53

Vedlegg

1. Vedleggene, tilleggene og protokollene til denne konvensjon skal utgjøre en integrerende del av denne konvensjon.

2. Vedleggene til denne konvensjon er som følger:

Vedlegg A	Opprinnelsesregler
Vedlegg B	Gjensidig administrativ bistand i tollsaker
Vedlegg C	Lister over landbruksvarer og varer bearbeidet på grunnlag av landbruksråvarer nevnt i artikkel 8 nr. 1
Vedlegg D	Liste over tollkonsesjoner for landbruksvarer
Vedlegg E	Frø
Vedlegg F	Organisk landbruk
Vedlegg G	Sanitære og plantesanitære tiltak
Vedlegg H	Informasjonsprosedyre for tekniske forskrifter og regler for informasjonssamfunnsstjenester
Vedlegg I	Gjensidig godkjenning med hensyn til samsvarsvurdering
Vedlegg J	Immaterielle rettigheter
Vedlegg K	Bevegelighet for personer
Vedlegg L	Islands forbehold om investeringer og tjenester
Vedlegg M	Liechtensteins forbehold om investeringer og tjenester
Vedlegg N	Norges forbehold om investeringer og tjenester
Vedlegg O	Sveits' forbehold om investeringer og tjenester
Vedlegg P	Landtransport
Vedlegg Q	Lufttransport
Vedlegg R	Offentlige anskaffelser
Vedlegg S	Organer, komiteer og andre institusjoner opprettet av Rådet
Vedlegg T	Voldgift

Vedlegg U Liste over territorier der artikkel 58 får anvendelse

Rådet kan vedta å endre bestemmelsene i dette nummer.

3. Rådet kan vedta å endre vedlegg A, C, H, S og T, samt tilleggene til vedlegg E, F, K, P, Q og R, med mindre annet er bestemt i vedleggene.
4. Komiteen opprettet etter vedlegg I kan vedta å endre vedleggets artikkel 4, samt tillegg 1 og 2. Komiteen skal underrette Rådet om sine vedtak.

ARTIKKEL 54

Ratifikasjon

1. Denne konvensjon skal ratifiseres av signatarstatene. Ratifikasjonsdokumentene skal deponeres hos Sveriges regjering, som skal underrette de øvrige signatarstater.
2. Norges regjering skal være depositar fra 17. november 1995.
3. Rådet kan vedta å endre bestemmelsene i denne artikkel.

ARTIKKEL 55

Ikrafttredelse

Denne konvensjon skal tre i kraft når alle signatarstater har deponert sine ratifikasjonsdokumenter.

ARTIKKEL 56

Tiltredelse og assosiering

1. Enhver stat kan tiltre denne konvensjon, forutsatt at Rådet vedtar å godkjenne tiltredelsen, på de betingelser og vilkår som er fastsatt i vedtaket. Tiltredelsesdokumentet skal deponeres hos depositaren, som skal underrette de øvrige medlemsstater. Denne konvensjon skal tre i kraft for en tiltredende stat på den dato som er angitt i vedtaket.
2. Rådet kan forhandle en avtale mellom medlemsstatene og enhver annen stat, sammenslutning av stater eller internasjonal organisasjon, der det skapes en assosiering som innebærer de gjensidige rettigheter og forpliktelser, felles tiltak og særlige framgangsmåter som er hensiktsmessig. En slik avtale skal forelegges medlemsstatene til godkjenning, og skal tre i kraft dersom den er godkjent av alle medlemsstater.

Godkjenning dokumentene skal deponeres hos depositaren, som skal underrette de øvrige medlemsstater.

3. Enhver stat som tiltrer denne konvensjon, skal søke om å bli part i frihandelsavtalene mellom medlemsstatene på den ene side og tredjestater, sammenslutninger av stater eller internasjonale organisasjoner på den annen side.

ARTIKKEL 57

Oppsigelse

1. Enhver medlemsstat kan trekke seg fra denne konvensjon ved å gi tolv måneders skriftlig varsel til depositaren, som skal underrette de øvrige medlemsstatene.
2. Før oppsigelsen trer i kraft, skal medlemsstatene bli enige om hensiktsmessige ordninger og rettferdig kostnadsdeling i forbindelse med oppsigelsen.

ARTIKKEL 58

Territorial anvendelse

Denne konvensjon skal gjelde for medlemsstatenes territorium med unntak for bestemmelsene i vedlegg U.

ARTIKKEL 59

Endring

Med mindre annet er fastsatt i denne konvensjon, skal en endring av bestemmelsene i denne konvensjon vedtas av Rådet, og vedtaket skal oversendes medlemsstatene til godkjenning i samsvar med deres internrettslige krav. Med mindre annet er bestemt skal endringen tre i kraft den første dag i den andre måned etter at alle medlemsstatene har deponert sine godkjenning dokumenter hos depositaren, som skal underrette de øvrige medlemsstater om dette.

SOM BEKREFTELSE PÅ DETTE har de undertegnede, som er gitt behørig fullmakt til det, undertegnet denne avtale.

UTFERDIGET i Stockholm 4. januar 1960, i ett eksemplar på engelsk og på fransk, med samme gyldighet for begge tekster, som skal deponeres hos Sveriges

regjering, som vil sende bekreftede gjenparter til de øvrige signatarstater og tiltredende stater.

ENDRET i Vaduz den 21. juni 2001,
i ett gyldig eksemplar på engelsk, som skal deponeres hos Norges regjering.